

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC425 a en b
Zaaknummer Klachtencommissie 2012T755

datum uitspraak 01/12/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. K.A.M. van Kampen,
advocaat te 's-Hertogenbosch,

te voldoen door:

het Bisdom van 's-Hertogenbosch,
gevestigd te 's-Hertogenbosch,
hierna te noemen: het Bisdom

en

de Orde der Augustijnen
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: de Orde.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 24 oktober 2013, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie. Het gaat om de navolgende adviezen:

- het advies van 22 januari 2013 met zaaknummer 2012T755 (1) waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en welke grondverklaring het Bisdom bij brief van d.d. 28 januari 2013 heeft overgenomen. Het door het Bisdom ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

- het advies van 22 januari 2013 met zaaknummer 2012T755 (3) waarin het seksueel misbruik gegrond verklaard en welke grondverklaring de Orde bij brief van d.d. 25 januari 2013 heeft overgenomen. Het door de Orde ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 15 januari 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is zijn schade schriftelijk onderbouwd bij brief van 13 mei 2014, in aanvulling op hetgeen van de zijde van verzoeker reeds was vermeld in de brief van 17 oktober 2013 (opgesteld door mr. Van Kampen voornoemd). Het Bisdom heeft bij brief van 19 mei 2014 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing. Van de zijde van de Orde is geen nadere reactie gevraagd m.b.t. de gestelde vermogensschade, nu dat niet speelt voor het seksueel misbruik dat valt onder de verantwoordelijkheid van de Orde (het seksueel misbruik, zoals gegrond verklaard in het advies van 22 januari 2013 met zaaknummer 2012T755 (2)).

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Bisdom en de Orde hebben zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Alle partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt, voor zover voor hen relevant.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar twee adviezen, zoals genoemd in 1.1, zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in de adviezen van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.1 Misbruik door [aangeklaagde 1] (Bisdom van 's-Hertogenbosch)

Verzoeker was van [jaartal] tot en met [jaartal] misdienaar bij de [kerk] in [plaats]. Wijlen pastoor [volledige naam] (hierna: [aangeklaagde 1]) was aldaar pastoor. De eerste keer dat verzoeker misdienaar was, moest hij zich uitkleden en werd hij betast waarna hij een hemdje aan kreeg. Gaandeweg ging [aangeklaagde 1] verder met de seksuele handelingen. Verzoeker werd één tot twee maal per maand geaaid, aangeraakt, vastgepakt, kreeg kusjes op zijn hoofd, maar moest ook bij [aangeklaagde 1] op schoot gaan zitten waarna laatstgenoemde verzoekers penis betastte. Na verloop van tijd moest verzoeker met zijn gezicht naar de muur staan, terwijl [aangeklaagde 1] verzoekers schouders en achterwerk aaide en vervolgens klaar kwam tegen verzoekers achterwerk. [aangeklaagde 1] waste daarna verzoekers achterwerk met een washandje en ging daarbij ook met zijn vinger in verzoekers anus. Verzoeker is vervolgens in totaal vijf maal door [aangeklaagde 1] anaal verkracht. Vanwege de pijn die dat bij verzoeker veroorzaakte (hij schreeuwde het uit) hield [aangeklaagde 1] er mee op en trok hij zich snel terug. Verzoeker heeft ook regelmatig de penis van [aangeklaagde 1] moeten vastpakken en - na aandringen daartoe door [aangeklaagde 1] - deze ook enkele malen in zijn mond moeten nemen. Toen verzoeker zijn moeder vertelde over het seksueel misbruik dat hem werd aangedaan, heeft zijn moeder hem niet geloofd. Dit heeft diepe sporen heeft nagelaten bij verzoeker. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik tien jaar oud.

2.2 Misbruik door [aangeklaagde 2] (Orde der Augustijnen)

Toen verzoeker dertien jaar oud was, ging hij samen met zijn broer naar een kinderkamp waar wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde 2]) een van de begeleiders was. Toen verzoeker op een keer uit de douche kwam, moest hij samen met een ander jongetje naakt op de knie van [aangeklaagde 2] komen zitten.

[aangeklaagde 2] streelde en tikte tegen de penis van verzoeker en die van het andere jongetje en maakte er grapjes over. Een dergelijke wijze van betasten heeft zich nadien nog een keer voorgedaan, maar toen was verzoeker alleen met [aangeklaagde 2]. [aangeklaagde 2] heeft verzoeker ook een keer een tongzoen gegeven. Verzoeker was ten tijde van dit seksueel misbruik dertien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de twee schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie d.d. 22 januari 2013 (met de zaaknummers 2012T755 (1) en (3), zoals genoemd onder 1.1. In beide adviezen is de klacht gegrond verklaard en beide adviezen zijn voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagden (het Bisdom en de Orde) tot overname van het advies.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten drie daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 meerdere daders en verschillende R.K.-instellingen

Het feit dat sprake is van meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen, doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de -gezien de aard van het misbruik- van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K.-instelling enerzijds en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K.-instelling anderzijds.

3.4 categorie-indeling misbruik door [aangeklaagde 1]

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2.1 (het misbruik door [aangeklaagde 1]) en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van 10 jaar.
- Het misbruik heeft plaatsgevonden over een langere periode van [jaartal tot jaartal].

- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, aanrijden tegen het achterwerk van verzoeker, gedwongen oraal seksuele handelingen, met de vinger binnendringen in de anus en vijf maal anale verkrachting.
- Het misbruik heeft regelmatig plaatsgevonden, gemiddeld één tot twee keer per maand.
- Het misbruik ging gepaard met pijn.

3.5 categorie-indeling misbruik door [aangeklaagde 2]

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2.2 (het misbruik door [aangeklaagde 2]) en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van seksueel misbruik als bedoeld in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling (categorie 2). De Compensatieregeling biedt bij het toepassen van categorie 2 geen ruimte om te beoordelen of er al dan niet sprake is van (substantiële) vermogensschade.

3.6 conclusie categorie-indeling

Voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie het misbruik door [aangeklaagde 1] en [aangeklaagde 2] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Kampen voornoemd bij brief van 13 mei 2014 - in aanvulling op haar eerdere brief van 17 oktober 2013 - de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brieven laten zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het seksueel misbruik dat hem door twee personen is aangedaan, beschadigd geraakt. Zowel tijdens zijn lagere schooltijd, als ook in het voortgezet onderwijs heeft verzoeker concentratieproblemen gehad. Het middelbaar beroepsonderwijs heeft hij niet afgerond. Hij is verslaafd geweest aan drugs en alcohol en was wantrouwend jegens volwassenen. Dit heeft geleid tot vele conflicten op de werkvloer en tot rechtszaken. Verzoeker is als zelfstandig ondernemer ([beroep]) werkzaam geweest en heeft jarenlang grote opdrachten gekregen. Door publiciteit rondom het publiekelijk bekend worden van het seksueel misbruik in de RK-kerk en doordat hij bekend is geworden met het feit dat zijn broer ook seksueel is misbruikt, is de creativiteit van verzoeker geblokkeerd geraakt.

Noodgedwongen heeft verzoeker vele opdrachten moeten afzeggen. Zijn gemiddelde omzet is vanaf [jaartal] fors gedaald en de totale vermogensschade die hij heeft geleden bedraagt meer dan het maximaal te adviseren compensatiebedrag.

Daarnaast heeft hij ook reis- en therapiekosten moeten maken in verband met de verwerking van het hem in zijn jeugd aangedaan seksueel misbruik; deze kosten worden begroot op €10.554,20.

Concluderend wenst verzoeker aanspraak te maken op de maximale compensatievergoeding van €100.000,--.

standpunt Bisdom

4.3 Het Bisdom heeft bij brief van 19 mei 2014 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedaan seksueel misbruik.

standpunt Orde

4.4. Van de zijde van de Orde is geen reactie op de gestelde vermogensschade gevraagd aangezien bij het seksueel misbruik waardoor de Orde verantwoordelijk is, te weten seksueel misbruik in categorie 2, zoals bedoeld in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling, een vergoeding voor vermogensschade niet aan de orde kan zijn.

overweging Compensatiecommissie

4.5 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële schade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.6 Het is voor de Compensatiecommissie vast komen te staan dat verzoeker geen gemakkelijk leven heeft gehad; hij is tot twee keer toe gescheiden, heeft rondgezworven, is verslaafd geweest en ondergaat therapie. Het seksueel misbruik dat hem is aangedaan en het ongeloof dat hem ten deel viel toen hij over het misbruik sprak, hebben diep ingegrepen in het leven van verzoeker. Verzoeker kan uiteraard aanspraak maken op een vergoeding voor immateriële schade (smartengeld) voor het leed dat hem destijds is aangedaan. De te adviseren vergoeding zal aanzienlijk zal zijn, gelet op het feit dat sprake is geweest van seksueel misbruik dat hem door twee daders is aangedaan op een kwetsbare leeftijd en dat -gezamenlijk beschouwd- als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden.

4.7 Wat betreft de vraag of aannemelijk is geworden dat verzoeker ook vermogensschade heeft geleden ten gevolge van het aangedaan seksueel misbruik, overweegt de Compensatiecommissie als volgt.

Voor de Compensatiecommissie zijn er geen, althans onvoldoende aanknopingspunten om te kunnen concluderen dat het niet langer kunnen werken en in creatief opzicht geblokkeerd zijn, te wijten is aan het seksueel misbruik. Aan de verklaringen van [naam] ([instelling]) komt naar het oordeel van de Compensatiecommissie slechts beperkte waarde toe, aangezien verzoeker - zo schrijft hij en valt ook op internet te lezen - met haar op een reis naar het buitenland is geweest. Daardoor mist haar verklaring de naar het oordeel van de Compensatiecommissie vereiste objectiviteit.

Bovendien betreft deze verklaring, althans voor zover de Compensatiecommissie heeft kunnen nagaan, geen verklaring van een BIG-geregistreeerde hulpverlener. Verzoeker heeft geen verklaring van een BIG-geregistreeerde hulpverlener overgelegd, zoals bijvoorbeeld van behandelend psychotherapeut [naam], verzoekers huisarts of van de [kliniek].

4.8 Voorts heeft de Compensatiecommissie onvoldoende beeld verkregen van de inkomsten van verzoeker. Weliswaar zijn omzet- en resultaat ontwikkelingen over een aantal jaren van [onderneming] overgelegd, maar er zijn daarnaast aanwijzingen dat verzoeker ook anderszins als ondernemer actief is (geweest). In de door verzoeker overgelegde brief van 9 februari 2014 wordt immers gesproken over diverse andere zakelijke activiteiten (kopen van vastgoed, woningen in [land], [zakelijke activiteit]) die alle zouden zijn mislukt. Aldus is het voor de Compensatiecommissie bij gebreke aan voldoende inzicht in de financiën van verzoeker niet mogelijk op verantwoorde wijze te beoordelen, laat staan te becijferen of en zo ja, in welke mate verzoeker schade wegens verlies van arbeidsvermogen geleden heeft.

Bovendien is onvoldoende aannemelijk geworden of (althans in welke mate) het mislukken van de zakelijke activiteiten te wijten is aan het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan. Dit geldt meer specifiek ook voor de teruglopende omzet van [onderneming] vanaf [jaartal]: onvoldoende aannemelijk is geworden dat die terugloop te wijten zou zijn aan de psychische gevolgen van het seksueel misbruik en niet aan de algehele economische crisis. De uitleg die [naam] daaraan - in tweede instantie - heeft gegeven maakt dat naar het oordeel van de Compensatiecommissie niet anders. Het is de Compensatiecommissie bekend dat de economische crisis juist ook in de sector waar [onderneming] in opereert, hard geraakt heeft. De lijst van projecten die verzoeker kennelijk heeft moeten afzeggen, kan zonder overlegging van voldoende gezaghebbend (medisch en/of psychologisch) bewijs evenmin zonder meer aan het seksueel misbruik worden toegeschreven. Samenvattend brengt het vorenstaande mee dat een vergoeding voor gederfde arbeidsinkomsten niet kan worden geadviseerd.

4.9 Wel is voor de Compensatiecommissie zeer goed invoelbaar dat het rondom het overlijden van hun vader eind [jaartal] bespreekbaar worden tussen verzoeker en zijn broer van het hen beiden destijds aangedaan seksueel misbruik, verzoeker heeft genoodzaakt tot het zoeken van psychische hulp. Alhoewel de kosten van [naam] (psychotherapeut) door de verzekeraar worden vergoed, zal de Compensatiecommissie in het aan smartengeld te adviseren bedrag ook een bescheiden vergoeding op nemen, die is bestemd voor het volgen van (alternatieve) therapie, nu verzoeker daar kennelijk bij is gebaat.

4.10 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €50.000,- voor immateriële schade en een deel voor (te maken) therapiekosten geadviseerd dient te worden.

4.11 Gelet op enerzijds het aandeel in het misbruik van [aangeklaagde 1] die valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van het Bisdom en anderzijds het aandeel van [aangeklaagde 2] die valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van de Orde, komt het de Compensatiecommissie voor dat een verdeling, waarbij het Bisdom €44.000,- voor haar rekening neemt en de Orde €6.000,- betaalt, een passende verdeling zou zijn.

4.12 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €1.082,47 overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking. Nu vermogensschade alleen aan de orde is in de verhouding met het Bisdom, dienen deze kosten voor rechtsbijstand voor rekening van het Bisdom te blijven.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor het Bisdom en de Orde en is noch voor verzoeker, noch voor het Bisdom en de Orde vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan het Bisdom van 's-Hertogenbosch om een bedrag van €44.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede een bedrag van €1.082,47 aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand,
- aan de Orde der Augustijnen om een bedrag van €6.000,-- te betalen aan verzoeker.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 01/12/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter